

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsenheten

Beslut

Datum
2021-03-10

Diarienummer
218-1970-2021

Mittådalens sameby

Beslut om skydds jakt efter ett lodjur inom Mittådalens sameby

Beslut

Länsstyrelsen beviljar skydds jakt efter ett (1) lodjur inom Mittådalens sameby i Jämtlands län.

Beslutet gäller utan hinder av att det överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Villkor

NÄR FÅR SKYDDSJAKTEN BEDRIVAS?

Skydds jakten får bedrivas under tiden från och med 10 mars till och med 24 mars 2021. Skydds jakten får genomföras under hela dygnet.

Varje jakttillfälle initieras av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska inför varje jakttillfälle kontaktas på telefon 010-225 30 40. Länsstyrelsen avlyser skydds jakten om tillåtet antal lodjur fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Länsstyrelsen äger rätt att omedelbart avlysa jakten om förutsättningarna för skydds jakt förändras eller om jaktförhållandena förändras på ett sådant sätt att jakten inte kan genomföras i enlighet med gällande bestämmelser samt villkoren i detta beslut.

VAR FÅR SKYDDSJAKTEN BEDRIVAS?

Skydds jakten får endast bedrivas inom det jaktområde som förevisas enligt bilaga 2.

Skydds jakt får ske på annans mark.

VILKA DJUR FÅR FÄLLAS?

Skydds jakten omfattar ett (1) lodjur.

Lodjurshonor med unge/ungar är fredade. Endast ensamma djur får fällas och jakt ska föregås av bakspårning enligt följande: En spårlopa på minst en (1) kilometer ska bakspåras innan jakt får påbörjas. Kortare avbrott i spårningen tillåts, dock får ett avbrott maximalt upp gå till 100 meter. Spårlopan ska följas hela sträckan och jägaren skall försäkra sig om att det är ett ensamt lodjur som bakspåras. Vid misstanke om att flera lodjur spåras får jakt inte påbörjas. Om jakten påbörjats och misstanke uppstår om att det rör sig om flera djur ska jakten omedelbart avbrytas.

Beslut

Datum
2021-03-10

Diarienummer
218-1970-2021

VILKA FÅR UTFÖRA SKYDDSJAKTEN?

Lännsstyrelsen utser efter samråd med samebyn jaktledare. Jaktledaren får utse ett begränsat antal personer som får delta i skyddsjakten. Lännsstyrelsens kontaktperson nås via Lännsstyrelsens rovdjurstelefon 010-225 30 40.

Jaktledarens ansvar

Jaktledaren ansvarar för att:

- informera Polismyndigheten när skyddsjakten påbörjas samt vid skyddsjaktens slut samt om djuren fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut
- om möjligt informera berörda markägare samt jakträttshavare om skyddsjakten
- vid behov kunna uppvisa dokumentation på vilka personer som deltagit vid respektive jakttillfälle
- försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra vilt kan finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen
- sådana kommunikationsmedel används under skyddsjakten så att villkoren i detta beslut kan uppfyllas
- samtliga jaktdeltagare känner till beslutet och dess villkor i sin helhet

JAKTMEDEL OCH JAKTMETODER

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) anges vilka vapen och kulpatroner som får användas vid jakt efter lodjur.

Om det krävs för effektivt genomförande får skyddsjakten bedrivas med hjälp av hund. Maximalt två (2) hundar får släppas efter ett och samma lodjur under ett och samma dygn.

För att skyddsjakten ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt bedömer Lännsstyrelsen att undantag från förbudet att nyttja motordrivet forskaffningsmedel vid skyddsjakt ska utfärdas. Utsedda jaktdeltagare får, utan närvaro av Lännsstyrelsens fältpersonal, söka efter samt ringa djuren med motorfordon. Om behov av ompostering finns får utsedda jaktdeltagare frakta vapen på skoter i terräng.

Förföljande och avlivning från snöskoter får endast utföras av personal särskilt utsedd av Lännsstyrelsen.

ANMÄLAN OM FÄLLT ELLER PÅSKJUTET LODJUR

Jaktledaren ska omedelbart och senast inom en timme från det att ett lodjur fällts eller påskjutits anmäla detta till Lännsstyrelsens rovdjurstelefon 010-225 30 40. Jaktledaren ska avlysa jakten om tillåtet antal lodjur fällts eller påskjutits med stöd av detta beslut.

HANTERING AV FÄLLT VILT

Lännsstyrelsen beslutar att fällt lodjur tillfaller staten och i sin helhet omhändertas av Lännsstyrelsen.

Beslut

Datum
2021-03-10

Diarienummer
218-1970-2021

Bakgrund

ANSÖKAN

Den 19 februari 2021 mottog Lännsstyrelsen en ansökan om skydds jakt efter lodjur från Mittådalens sameby. Vid ansökan framkommer att sökanden under en dryg veckas tid observerat spår av ett ensamt lodjur i området mellan Sonfjället och Hedeviken. Sökanden uppger också att de har hittat en lodjursdödad ren i området.

Den skadelidande misstänker att det finns fler kadaver då det också är mycket korp och örn i området, men då betet är bra och renarna fortfarande står förhållandevis lugnt vill denne inte störa renhjorden genom att åka runt och leta kadaver.

Sökanden uppger att det är dennes familj som har cirka 500 renar i området och att ett lodjur som prederar i renhjorden riskerar att slå hårt mot familjen.

Komplettering

Vid kontakt med sökanden den 22 februari meddelar denne att lodjurets jakter och jaktförsök har börjat skingra renhjorden vilket orsakar omfattande merarbete för renskötarna. Sökanden meddelar att de nu har hittat ytterligare tre lodjursdödade renar, varav en har dokumenterats av Lännsstyrelsens fältpersonal.

Sökanden har även dokumenterat jaktspår av lo i renhjorden och denne tror att lodjuret fortfarande är kvar i renhjorden.

ANSÖKAN OM FÖRLÄNGD JAKTTID

Den 8 mars kontaktas Lännsstyrelsen av en representant från samebyn. Denne meddelar att de ansöker om förlängd skydds jakt efter det lodjur som avsågs i Lännsstyrelsens beslut om skydds jakt i området, Lännsstyrelsens diarienummer 218-1396-2021. Skydds jaktbeslutet ifråga löper ut samma dag som ansökan inkom.

Sökanden uppger att det har varit svåra jaktförhållanden i området då det har varit skare vilket har lett till att det inte gått att se spår av lodjur i området. De senaste dagarna har det varit spårnö i området och sökanden har då observerat ett flertal lodjurspår från ett ensamt lodjur i området.

Sökanden uppger att lodjuret fortfarande prederar ren i hjorden och att de har hittat totalt elva lodjursdödade renar i området. Sökanden har dokumenterat dessa och skickat bilderna till Lännsstyrelsen.

FÖREKOMST AV LODJUR I OMRÅDET

Samebyn har själv dokumenterat spår och spår av jaktförsök av ett ensamt lodjur i området och fyra lodjursdödade renar inför det tidigare beslutet. Lännsstyrelsens fältpersonal har kvalitetssäkrat en av dessa renar och konstaterat att den dödat av ett lodjur. Sedan det tidigare skydds jaktbeslutet har sökanden dokumenterat ytterligare sju lodjursdödade renar. Bilder på dessa kadaver har skickats till Lännsstyrelsen.

Beslut

Datum
2021-03-10

Diarienummer
218-1970-2021

Skadebild

Skadebilden i området består både av direkt och indirekta skador. Renar rivs och dödas av lodjur men skadan består framför allt av den störning som uppstår i renhjorden när lodjuren jagar. Under jaktförsöken skingras renhjorden och sprids över ett stort område. Vid skingringen trycks snötäcket ihop och när det fryser till bildas ett ispannar mot marken. Detta istäcke är sedan för hårt för att renarna ska kunna gräva sig igenom det vid senare bete i området. Den rikliga snömängden i området gör också terrängen mer svårframkomlig för renarna. Skadebilden består också av det merarbete som skingrade renjordar innebär och att renar kan spridas ut på närbelägna vägar i området.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket fattade den 21 april 2020 med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslut (NV-00303-20) om att överlämna rätten att besluta om skyddsjakt efter björn, varg, lo och järv till vissa länsstyrelser.

Beslutet fattas med stöd av 9, 18, 21, 22, 23 a tredje punkten, 23 b och 24 d §§ jaktförordningen. I beslutet har även reglerna i artikel 12 och undantagsreglerna beträffande jakt i artikel 16 i Art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) beaktats.

Med stöd av 59 § jaktförordningen gäller detta beslut utan hinder av att det överklagas.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen gör en samlad bedömning i varje enskilt fall. Länsstyrelsen bedömer skadornas omfattning, förväntad skadebild, om skadeförebyggande åtgärder gjorts och vilka möjligheter till förebyggande av skada som finns samt möjlighet till annan lämplig lösning än skyddsjakt. Länsstyrelsen bedömer om skyddsjakt kan försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arten. Länsstyrelsen beaktar också lodjursstammens utveckling i landet som helhet. Vidare bedömer Länsstyrelsen om det går att identifiera speciellt skadegörande individer eller särskilt skadeutsatta områden.

ALLVARLIG SKADA

Under vintern är samebyns renjord uppdelad i olika vinterbetesgrupper. De renar som flyttas ner till vinterbetesområdet är djur som valts ut för avel, främst vajor som till största delen är dräktiga men även avelstjurar och kalvar som valts ut till framtida avelsdjur. Den vinterbetesgrupp som betar i området tillhör en enskild familj. Detta innebär att den förlust som uppstår i området drabbar enskilda företagare och ett fåtal renägare vilket kan slå hårt mot den enskilde och innebära en omfattande ekonomisk förlust.

Störningar inom vinterjordarna kan innebära stor skada i form av förlust av utvalda avelsdjur och kastade kalvar. Indirekta skador vid jaktförsök från lodjur uppstår när renarna blir stressade och inte får betesro vilket påverkar renarnas kondition och allmäntillstånd.

BeslutDatum
2021-03-10Diarienummer
218-1970-2021

Nedsatt kondition hos såväl vuxna djur som unga djur och kalvar gör att djuren riskerar att bli betydligt känsligare mot sjukdomar vilket medför en ökad dödlighet i renhjordarna på kort och lång sikt. Nedsatt kondition hos renarna gör dem också mer känsliga för rovdjursangrepp, från såväl lodjur som andra rovdjur. Ytterligare effekter av nedsatt kondition kan vara att vajans fettreserver, som är nödvändiga för att kunna försörja vårens kalv/ar med mjölk, helt eller delvis uteblir. Den tidiga överlevnaden av kalv ökar med ökad vikt på vajorna¹. Forskning visar att det finns ett nästan linjärt samband mellan vajans vikt hösten före kalvning och sannolikheten att hon hade kalv vid kalvmärkningen¹. Detta bekräftar betydelsen av vajans kondition för kalvningsresultatet.

Som tidigare angetts består skadan bland annat i att renar direkt skadas och dödas av lodjur men även av indirekt skada genom skingring och stress för renarna. Det innebär också omfattande merarbete för renskötaren och renarna riskerar också att trampa sönder sitt bete under flykten. I det aktuella området finns ungefär 500 renar och samebyn planerar att låta sina renar vinterbeta i området fram till vårflytten.

Att lodjur prederar på ren vid ett enskilt tillfälle är att se som normal affärsrisk men i det aktuella fallet bedömer Länsstyrelsen att lodjuret befunnit sig i området under en längre tid och i nuläget finns kvar i, eller i närheten av, renhjorden.

Mot denna bakgrund bedömer Länsstyrelsen att samebyn redan lider av en allvarlig skada och att skydds jakt på ett lodjur kan förhindra den.

ANNAN LÄMPLIG LÖSNING

Det aktuella området utgör ett viktigt vinterbetesområde för samebyn. Den skadeförebyggande metod som normalt fungerar bäst mot predation på renar är att hålla väl samlade vinterhjordar. Upprepade jaktförsök av lodjur leder till att renhjorden skingras och sprids över stora ytor – vilket i sin tur medför ökad exponering av renarna för predation från såväl lodjur som övriga stora rovdjur.

Andra alternativa metoder som diskuterats är:

1. Låta renarna vinterbeta på något annat ställe

För att detta alternativ ska kunna vara genomförbart krävs att samebyn har tillgång till ett annat bete och det har de inte i det här fallet. Det aktuella området är viktigt att nyttja till fullo för att klara vinterbetesförsörjningen för vintergruppen.

2. Ökad bevakning

Vintergrupperna av ren bevakas redan i den utsträckning som är resursmässigt möjligt. De flesta jaktförsök av lodjur genomförs nattetid. Det gör det svårt att upptäcka och avvärja ett pågående angrepp, och effekten av ökad bevakning och närvaro vid hjorden har därför begränsad, om någon, effekt.

¹ Rönnegård et al. 2002. Lifetime patterns in adult female mass, reproduction, and offspring mass in semidomestic reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*).

Beslut

Datum
2021-03-10

Diarienummer
218-1970-2021

3. Hägna in och fodra renarna

Det kan inte anses som en lämplig lösning att hägna in vinterbetesområdet, förutsättningarna för att uppföra ett hägn på denna plats under denna tid är mycket dåliga. Metoden kan heller inte anses som lämplig över längre tid då den innebär orimliga insatser vad gäller underhåll av hägn, fodermängd och sjukdomsrisk för renarna.

4. Mota bort lodjuret

Renar är ett lättåtkomligt byte för lodjur och ett lodjur som börjat predera på renar tenderar att vara svåra att mota bort från renhjorden.

GYNSAM BEVARANDESTATUS

Naturvårdsverket fastställde den svenska lodjursstammen för inventeringssäsongen 2019/2020 till 189,5 föryngringar, motsvarande cirka 1118 individer. Detta innebär att den svenska lodjursstammen bedöms ligga över referensvärdet för gynnsam bevarandestatus vilken är 870 individer.

I Jämtlands län visar inventeringsresultatet för säsongen 2019/2020 att det finns 28 föryngringar av lodjur i länet, vilket är över den av Naturvårdsverket beslutade miniminivån på 16 föryngringar i Jämtlands län.

Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av ett lodjur i området inte kommer att påverka det lokala beståndet negativt då skyddsjakten kommer inriktas på ett ensamt lodjur och då det finns god marginal till fastställd miniminivå.

FÖRLÄNGD JAKTTID

Under den tidigare beslutade jakttiden var det, precis som sökanden anför, skare i området. Då det har varit svåra spårförhållanden, och då sökanden måste bakspåra lodjuret en kilometer innan skyddsjakten påbörjas, har skyddsjakten inte kunnat utföras. Länsstyrelsen bedömer utifrån detta att det är motiverat att förlänga jakttiden för att förhindra den skada som alltjämt fortgår i området.

BESLUTETS VERKSTÄLLIGHET

Då skadan bedöms vara pågående och lodjuret troligen befinner sig i eller i närheten av renhjorden bedömer Länsstyrelsen att beslutet ska verkställas snarast.

Information

Jakt som inte följer angivna villkor sker utan stöd av detta beslut och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Länsstyrelsen erinrar om 22 § jaktförordningen där det framkommer att ett skjutvapen som förvaras i ett motordrivet fortkaffningsmedel inte får ha ammunition i vapnets patronläge eller magasin.

Beslut

Datum
2021-03-10

Diarienummer
218-1970-2021

Länsstyrelsen erinrar om att skyddsjakten enligt 27 § jaktlagen ska bedrivas på ett sådant sätt att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara.

HANDLÄGGNING

I ärendets handläggning har utöver föredragande handläggare även naturvårdshandläggare Emma Andersson, Emilia Malmström och Liv Ljungström Hagström deltagit.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av viltchef Henrik Hansson med naturvårdshandläggare Olov Hallquist som föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över skyddsjaktområdet

Kopia till

Naturvårdsverket
Polisen
Viltförvaltningsdelegationen i Jämtlands län
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Scandlynx

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Lännsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2021-03-10

Diarienummer
218-1970-2021

Bilaga 1, hur beslutet kan överklagas

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Lännsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos förvaltningsrätten. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Lännsstyrelsen i Jämtlands län, 831 86 Östersund. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till jamtland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Lännsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Lännsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte. Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet. Ditt överklagande ska innehålla:**

- vilket beslut som överklagas
- beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Lännsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

Personnummer, adress till bostaden, telefonnummer där du kan nås och eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Lännsstyrelsen, telefon 010 - 225 30 00. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet

Bilaga 2, karta över skydds jaktområde

